
PRESENTACIÓ DE RESULTATS DELS PROJECTES DE MILLORA DE LA DOCÈNCIA

TÍTOL DEL PROJECTE: Elaboració d'un pla de tutories per a la FIB

*Professora responsable: Mercè Mora Giné, merce.mora@upc.edu,
Dept. Matemàtica aplicada II, Facultat d'Informàtica de Barcelona*

*Professorat que ha intervingut: Núria Castell Ariño, Josep Fernández Ruzafa,
Josep Ramon Herrero Zaragoza, Fermín Sánchez Carracedo, Conrado
Martínez Parra, Ramon Nonell Torrent, Ruth Raventós Pagès, Roser Rius
Carrasco*

Estudiants becats que han intervingut: Elena Vázquez Daza

Tipus d'ajut rebut: **UPC_2011**

Data de la comunicació de resultats: 15 gener 2013

Resum

La majoria d'estudiants que accedeixen a la universitat, i en concret a la FIB, no són conscients del que comporta cursar una carrera universitària. Els estudis universitaris requereixen molta dedicació. Sovint els estudiants tenen mancances de coneixements, però també hàbits i actituds no adequats. En aquest sentit és interessant la figura del tutor, especialment en l'inici dels estudis, per tal de guiar i orientar els estudiants i estudiantes amb l'objectiu principal de facilitar la seva adaptació al món universitari i millorar el seu rendiment acadèmic.

Actualment les tutories són voluntàries a la FIB i hi ha pocs estudiants que demanin un tutor i pocs professors que s'impliquin en aquesta tasca. Per una banda, molts estudiants no veuen la necessitat de tenir un tutor. Per altra banda, hi ha professors que no disposen ni del material ni de la formació que seria desitjable per a fer aquesta tasca i d'altres que no creuen en la seva utilitat.

L'objectiu d'aquest projecte és l'elaboració d'un Pla de Tutories per a la FIB amb les directrius i material necessari per a desenvolupar aquesta tasca. D'aquesta manera esperem captar més tutors i tutores i incidir en una millora del rendiment acadèmic.

Paraules clau

Tutoria, rendiment, adaptació

Catalogació segons aspecte d'actuació docent (*)

- Acompanyament a l'aprenentatge

Àmbit de coneixement UPC

Àmbit o matèria principal beneficiària del projecte

- Enginyeries en Tecnologies de la Informació i les Comunicacions

Destinatari

Grau en Enginyeria Informàtica (aproximadament 1200 estudiants).

Resultat

Definició d'un Pla de Tutories per a la FIB, dirigit principalment a estudiants de nou ingrés. Anàlisi d'experiències a d'altres centres i de la situació actual a la facultat per tal de concretar el pla.

El Pla de Tutories inclou accions directes amb els estudiants i estudiantes:

- *Acollida i informació en el moment de la primera matrícula.* Cal informar els estudiants i estudiantes d'alguns aspectes importants dels estudis de grau a tenir en compte en la primera matrícula. Per exemple, han de decidir en el moment de la matrícula si estudiaran a temps complet o a temps parcial. És important que coneguin quines implicacions tenen les dues modalitats d'estudi
- *Acte de Benvinguda.* Rebuda a tots els estudiants i estudiantes nous a l'inici de curs. Intervencions, entre d'altres, del degà o degana, cap d'estudis de fase inicial, algun representant de la UPC, estudiants. Es donen informacions molt generals sobre la facultat i recomanacions per a tenir èxit en els estudis.
- *Assignació d'un professor tutor.* Els tutors són professors voluntaris vinculats a la FIB. Cal un compromís dels estudiants que sol·licitin un tutor o tutora. Considerem que la ratio adequada d'estudiants per professor és de 5. Els tutors han de fer un seguiment dels estudiants assignats en sessions grupals i individuals. Les dues primeres sessions poden ser grupals, per conèixer els estudiants assignats i a més informar, orientar, aconsellar i animar els estudiants en general. Part del seguiment es pot fer telemàticament. Cal tenir en compte que els nous estudiants estan acostumats a comunicar-se a través de xarxes socials i aplicacions de missatgeria. És imprescindible un anàlisi de resultats i pròxima matrícula a final de cada quadrimestre.
- *Sessions puntuals.* Informació específica d'interès per als estudiants en les diverses etapes del grau (per exemple, informació sobre les especialitats del grau, sobre el treball fi de grau,...).

Per altra banda, el Pla de Tutories inclou la implementació d'una aplicació a la intranet de la FIB ("racó") que permeti gestionar les tutories en general:

- Sol·licitud i assignació de tutor/tutora.
- Informació sobre estudiants a tutoritzar.
- Material disponible per als tutors.
- Canal de comunicació entre tutors i estudiants
- Recollida d'informació sobre tutors i estudiants.

Finalment, cal fer-ne difusió entre tots els agents implicats a més de formació de possibles tutors i tutores, en la qual esperem comptar amb l'ajuda de l'ICE.

Avaluació del projecte

El projecte està en procés de desenvolupament.

El projecte ha servit, en primer lloc, per analitzar a fons experiències en altres centres i recopilar informació sobre l'opinió que tenen professors i estudiants de la FIB sobre les tutories per a definir un pla específic per als estudiants de la FIB: quins haurien de ser els objectius del pla, amb quins recursos podem comptar, què esperen els estudiants de les tutories, quina resposta esperen els tutors dels seus estudiants, quines dificultats ens podem trobar? A més, per a definir-lo hem tingut en compte el funcionament i tipus d'estudiantat de la FIB.

Un dels pilars bàsics del projecte és la implementació d'una aplicació per gestionar les tutories a través de la intranet de la facultat, el racó. La manera de comunicar-se, especialment entre els estudiants, ha canviat notablement. Els alumnes estan acostumats a comunicar-se per correu electrònic, xats, fòrums,... Hem mantingut contactes amb l'InLAB per tal de concretar les especificacions de l'aplicació, que s'ha de desenvolupar en els pròxims mesos per tal de poder utilitzar-la el curs 2013-2014. Creiem que aquesta eina pot facilitar molt la feina a totes les parts implicades, tant pel que fa a la gestió com pel funcionament i comunicació al llarg del curs.

Per altra banda, s'ha redactat una part del material a utilitzar pels tutors. Caldrà ampliar-lo i actualitzar-lo segons la normativa vigent, i sempre tenint en compte l'opinió i suggeriments de tutors i estudiants.

Conclusions

Per a dur a terme un bon Pla d'Acció Tutorial calen força recursos humans. El més important, professorat disposat a fer de tutor. Caldrien almenys 50 professors per a poder assignar un tutor per defecte a tots els estudiants (un professor cada 10 alumnes aproximadament i tenint en compte que una bona part d'estudiants no demanarà un seguiment continuat).

Les dades dels últims cursos ens indiquen que no hi ha un gran interès en les tutories per part d'estudiants i professors (no més d'una vintena cada curs). La majoria d'estudiants no aprofiten la possibilitat de tenir un tutor. Una part del professorat opina que les tutories no són gaire útils i altres professors prefereixen dedicar-se a altres feines que consideren més atractives. Si a més hi afegim que és una feina poc reconeguda, ens trobem amb poc professorat motivat per dur a terme tasques de tutoria. Si aconseguim donar als estudiants el suport i la informació necessaris per afrontar amb èxit els estudis, de manera que en percebin la seva utilitat, és possible que augmenti el seu interès per les tutories i, indirectament, el seu rendiment. Una valoració positiva de les tutories per part dels estudiants juntament amb la implementació d'una aplicació al "racó" de la FIB que simplifiqui la feina pot fer augmentar la implicació del professorat. D'aquesta manera es podria arribar a més estudiants i així millorar la seva adaptació a la universitat i el rendiment, especialment el primer curs.

Cal també suport per part del personal d'administració i serveis per ajudar en tasques d'organització i recursos per a la formació del professorat, especialment per als nous tutors.

Per tal de transferir l'experiència a altres centres, s'hauria d'estudiar la manera d'implementar l'aplicació en altres plataformes un cop provada i avaluat el seu impacte positiu en el desenvolupament de les tutories.

Referències/més informació

Júlia González Rodríguez. Universidad de Extremadura. *Acción tutorial en los nuevos títulos de grado*.

Conferència del Cicle d'Activitats d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Facultat d'Informàtica de Barcelona. UPC.

<http://media.fib.upc.edu/fibtv/streamingmedia/view/5/33>

Salvador Vidal Raméntol. *Estrategias para la enseñanza de las matemáticas en secundaria*. Laertes, 2005

Pla d'acció tutorial de la UPC. Document presentat a Consell de govern el 26-06-2003.

(*)

Aspectes d'actuació docent:

Noves metodologies: planificació d'activitats d'aprenentatge actives i col·laboratives orientades a resultats d'aprenentatge en assignatures i/o matèries

Acompanyament a l'aprenentatge: pot incloure aspectes d'organització de la docència i de planificació del seguiment, així com aspectes d'acció tutorial, pot incloure actuacions de suport mitjançant l'ús de les TIC

Avaluació dels aprenentatges: planificació d'activitats d'avaluació diverses i contínues

Disseny curricular: canvis en el disseny curricular, orientant-lo al desenvolupament de competències, i incentivant la coordinació entre grups i/o assignatures

Qualitat a l'aula: implantació de sistemes d'assegurament de la qualitat de la docència a les assignatures o titulacions

Coordinació entre el PDI: foment del treball en equips multidisciplinaris en torn a assignatures i/o matèries, iniciatives, observació entre iguals, elaboració de portafolis docents

Competències genèriques: integració i avaluació de les 7 competències genèriques definides per la UPC

Practicitat dels estudis: integració entre la teoria i la pràctica, articulació de pràctiques en àmbits professionals

Materials didàctics: millora i creació de materials docents i d'aprenentatge en diferents formats, facilitació d'accés als materials i difusió dels mateixos